

Handleiding niveau C

Nieuwsbegrip basis

Onderwerp: Thaise koning Bhumibol overleden

Strategie: Onduidelijkheden ophelderen

Doel: De leerlingen leren met behulp van de tekst de betekenis van moeilijke woorden te achterhalen.

Clib-niveau: 80/8+

Opdracht 1 Zonder hulp: de tekst actief lezen met behulp van de symbolen voor actief lezen. Moeilijke woorden in de tekst met behulp van de context achterhalen. Zinnen maken met die woorden.

Opdracht 1 Met hulp: de leerlingen leren verschillende strategieën om met behulp van de tekst achter de betekenis van moeilijke woorden in de tekst te komen.

Opdracht 2 (sleutelschema): een persoonsschema.

Opdracht 3: vragen over de tekst beantwoorden.

Opdracht 4 (extra opdracht): een interview houden.

Nieuwsbegrip XL

Leesles andere tekstsoort: een reisverslag.

Woorden uit de basisteksten op NieuwsbegripXL:

Niveau B	Niveau C	Niveau D
iemand op handen dragen prijken het ziet zwart van de mensen de ceremonie koesteren massaal al dan niet opvolgen verblijven formeel	de monarch lamleggen het ambt prijken voorschotelen iemand op handen dragen het gebod in de ban doen niet onomstreden losbandig	ultiem fragiel de adoratie draconisch de monarch de notabele de schennis overreden de junta de machinatie

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Thaise koning Bhumibol, langstzittende monarch ter wereld, overleden* (niveau C);
- bijbehorende opdrachten voor niveau C;
- eventueel het stappenplannen *Lezen/Woordhulp* (op website: Download & print, Stappenplannen);
- Neem de algemene handleiding door als u voor het eerst met Nieuwsbegrip werkt (Download & print, Handleidingen).

Vooraf

Groepen: deel de leerlingen in drie groepen in, bijvoorbeeld op basis van de resultaten van de laatst afgenomen strategietoets en/of TIAT-toets. Per strategie kan de groepssamenstelling verschillen.

Groep I: leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben

Groep II: leerlingen die minder ondersteuning nodig hebben

Groep III: leerlingen die zelfstandig aan de slag kunnen

Eventueel werkt u met twee groepen. Volg dan de uitwerking voor de groepjes I (meer ondersteuning) en III (zelfstandig aan de slag).

Opdrachten: alle leerlingen maken opdracht 1 (variant Zonder hulp of Met hulp). Maak een keuze uit de opdrachten 2, 3 en 4.

Lesopbouw

- **Introductie** (Groepjes I, II en III)
- - **Zelfstandig aan de slag** (Groepjes III)
 - **Centraal modellen*** (Groepjes I en II)
- - **Aan de slag** (Groepjes II)
 - **Verlengde instructie** (Groepjes I)
- **Centrale afronding** (Groepjes I, II en III)
- **Nieuwsbegripfilmpje van het Jeugdjournaal kijken** (Groepjes I, II en III). Kies hiervoor een goed moment tijdens de les, bij voorkeur achteraf.

Centraal modellen* volgens SCHIJF:

- **Strategie:** stel je op als leesexpert. Benoem welke strategie je gebruikt. Vertel waarom die strategie je gaat helpen bij het begrijpen van de tekst.
- **Concreet maken van de aanpak:** leg vooraf duidelijk uit wat de stappen van de strategie zijn en model deze vervolgens.
- **Hoe doe ik het?:** nodig leerlingen uit goed te luisteren zodat zij het na kunnen doen voor de groep.
- **Ik doe voor:** model een stukje van de tekst. Leg uit dat je tijdens het lezen van alles bedenkt en dat je nu laat horen wat er in je hoofd gebeurt.
- **Jij doet het na:** laat daarna één of twee leerlingen jouw voorbeeld voor de klas nadoen.
- **Feedback:** Geef feedback op wat de leerling bij het modellen heeft laten zien.

Tijdens de les

Introductie:

Groepjes I, II en III: bespreek klassikaal wat de tekst gaat vertellen over het onderwerp.

Zelfstandig aan de slag:

Groepjes III: tekst actief lezen per stukje met gebruikmaking van modellen, de tekens van actief lezen bij de tekst plaatsen. Na elk stukje bespreken de leerlingen wat ze hebben aangestreept of opgeschreven. Ook bespreken ze of ze snappen wat er staat en vatten ze het stukje tekst kort samen. Zo nodig herlezen ze het stukje tekst. De leerlingen maken vervolgens opdracht 1 (variant Zonder hulp), en een keuze uit de opdrachten 2, 3 en 4.

Centraal modellen: powered by Gynzy!

Groepjes I en II: terugblik op en uitleg van de strategie, centraal modellen volgens SCHIJF.

Aan de slag:

Groepjes II gaan dan zelfstandig verder: tekst actief lezen per stukje met gebruikmaking van modellen. Na elk stukje bespreken de leerlingen wat ze hebben aangestreept of opgeschreven. Ook bespreken ze of ze snappen wat er staat. Zo nodig herlezen ze het stukje tekst.

Centrale afronding:

Bespreek klassikaal welke problemen de leerlingen hebben ondervonden, wat betreft de inhoud en het samenwerken. Stel enkele vragen om vast te stellen of de leerlingen de tekst hebben begrepen.

Verlengde instructie:

De leerlingen maken vervolgens opdracht 1 (variant Met hulp), en een keuze uit de opdrachten 2, 3 en 4. *Groepjes I* doen hetzelfde als *Groepjes II* bij 'Aan de slag', maar dan samen met de docent. Zij krijgen zo nodig extra instructie rondom de strategie.

Centrale afronding:

Bespreek klassikaal welke problemen de leerlingen hebben ondervonden, wat betreft de inhoud en het samenwerken. Stel enkele vragen om vast te stellen of de leerlingen de tekst hebben begrepen.

Nieuwsbegripfilmje van het Jeugdjournaal kijken

Debatteren

Wilt u uw leerlingen laten

debatteren? Kies dan een van de volgende stellingen:

1. Als in Nederland een belangrijk persoon sterft, moet de tv een week lang alleen serieuze programma's uitzenden.
2. Er moeten in Nederland zwaardere straffen komen op het beledigen van het koningshuis.
3. Na het overlijden van een koning of koningin moet de opvolger worden gekozen uit en door het volk.

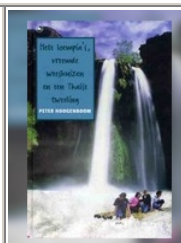
Kijk op www.nieuwsbegrip.nl bij Nieuws voor een handleiding voor het debatteren, of klik [hier](#).

De Nieuwsbegripbieb – Titels bij week 42/43

Koning van Katoren
Terlouw, Jan
Vanaf 12 jaar
C-boek

De oude koning van Katoren is overleden en er is geen troonopvolger. De 17-jarige Stach moet zeven moeilijke opdrachten volbrengen voordat hij koning kan worden.

Hete loempia's, vreemde weeshuizen en een Thaise tweeling
Hoogenboom, Peter
Vanaf 12 jaar
C-boek

Pieter en Jochem gaan naar Thailand voor het wereldkampioenschap gamen. Ze zamelen vooraf geld in voor een Thais weeshuis. Dat geld gaan ze zelf brengen, maar het weeshuis blijkt niet veilig te zijn.

Antwoorden

OPDRACHT 1 Zonder hulp

Antwoorden verschillen per leerling

OPDRACHT 1 Met hulp

1. lamleggen = stilleggen
2. de regent = iemand die tijdelijk regeert in plaats van een koning(in)
3. koesteren = lange tijd bij je dragen
4. het bewind = de macht, de regering
5. voor de kiezen krijgen = iets te verduren krijgen
6. in de ban doen = verbieden
7. aantreden = beginnen te werken in een (vaak hogere) functie

OPDRACHT 2

Koning Bhumibol
Zijn geboortjaar: 1927
De naam waaronder hij ook bekend was: Rama IX (de negende)
Zijn vrouw: Sirikit Kitiyakara
Zijn troonopvolger: Maha Vajiralongkorn
Zijn sterfdag: 13 oktober 2016
Landen waar hij gewoond heeft: <ul style="list-style-type: none">• Verenigde Staten• Zwitserland• Thailand
Het jaar waarin hij de troon besteeg: 1946
Het jaar waarin hij gekroond werd: 1950
Zijn hobby's: snelle auto's, fotografie, jazz, saxofoon en trompetspelen
Zijn invloed op de Thaise politiek: Hij deed alsof hij boven de politiek stond, maar ondertussen bemoeide hij zich er wel mee.
Zijn relatie met het Thaise volk: Het Thaise volk droeg hem op handen en vereerde hem als een boeddhistische heilige, een hindoeïstisch heiligbeeld en koninklijke voorouder.

Manier waarop de Thai om hem rouwen: Veel kranten, televisiezenders en nieuwswebsites verschenen in zwart-wit. Ambtenaren moeten zich een jaar lang in het zwart kleden. Gedurende 30 dagen gelden er strenge regels voor alcoholverkoop en entertainment.

OPDRACHT 3

1. De Thaise koning Bhumibol werd door de Thaise bevolking als een heilige vereerd. Koning Willem-Alexander wordt door de Nederlandse bevolking niet zo behandeld.
2. een coup = een poging om de macht in een land te krijgen zonder verkiezingen (= een staatsgreep)
3. monarch (titel en regel 4), vorst (regel 29 en 42), majesteit (regel 33)
4. eigen antwoord
5. De ambtenaren rouwen gedurende een jaar, het 'gewone' volk 30 dagen.
6. prinses Amalia